

Елин Пелин

Курорт

Вчера срещнах случайно на улицата нашия добър приятел от кафене Малка България, бае Вездесъщов. От отдавна не бях го виждал и право да ви кажа, искрено се зарадвах, защото тоя бае Вездесъщов е един добър и приятен човек, весел и духовит. Въобще забележил съм, че приятните хора всякога са весели и малко или много духовити и задължително умни. За такъв човек не жали сърцето си – отдай му го всецяло. С такъв човек е удоволствие и насаме да поприказваш, а и в компания да седнеш да си пийнеш, и на лов да отидеш, и табла да поиграеш, и да позлодумничиш по адрес на някой несимпатичен приятел. Пък удоволствие е и тъй нищо да не правиш, а да седиш и само да го гледаш. Защото и физиономията на такива хора те подкупва. Може да не е хубав, може би дори да е грозен, но се пак от лицето му се излъчва нещо такова, как да го кажа, човек не може и да го знае какво е, флуид ли е, лъчеизпускание ли е някакво, радиоактивност ли е но във всеки случай нещо привлекателно, което предразполага и печели симпатии. От тоя сорт хора е и бае Вездесъщов и затова ми е приятно да го видя. А виждах го всеки ден, защото той може да се каже, вечно се намираше в кафене Малка България, гдето играеше на табла. Но ето цялото лято, два месеца време не бях го виждал и бях се затыжил за него. И компанията не беше го видяла и никой не знаеше къде е. Затова искрено се зарадвах, че го видях, пък и той се зарадва, човекът.

– Къде се изгуби, бае Вездесъщов, съвсем пропадна – викнах му учудено аз.

А той, весел, жизнерадостен, усмихнат, стиска ми ръката и се черви като момиче.

– На курорт, на курорт – каза многозначително той и подмигна някак си иносказателно.

– А, значи, и тебе те привлече смесеният плаж във Варна, завиждам ти от се сърце. Блазе ти. Аз се вмирих в София. Е, разправи нещо за тоя смесен плаж. Изгоря ми душицата за него и не можах да ида поне за два-три дена.

– Какъв ти смесен плаж! Аз бях не на смесен, а на разбъркан плаж.

– Пък не си почернял, бае Вездесъщов. От Варна всички идат почернели, обгорели, пък ти даже малко бледичък ми се виждаш.

– Аз това лято пекох душата си и доста я почерних, ама не се вижда. Това е нов начин за лекуване, специално за столичаните.

– Е, как се чувствуваш?

– Слава богу. Сега съм добре. Режимът беше труден, но сега се чувствувам добре. С търпение всичко се постига.

– Значи, на режим беше?

– Да, и какъв режим! Но, слава богу, издържах докрай. Нали ти казвам, всичко мина благополучно. Два месеца изтекоха като нищо, сега съм пак при вас... Ела де, ела да прием по едно кафе и да ти разправа. Бае Вездесъщов ме хвана подръка и се така весел и усмихнат ме въвлече в кафенето. Седнахме и си поръчахме кафе.

– Сега – каза той, – слушай да ти разправа за моя двумесечен курорт. Аз, брате мой, мълчах, но сега ще ти разправа. Вие ме гледате в компанията весел, безгрижен, щастлив и никои от вас не знаеше, че аз дълбоко страдам. Имах някакъв недъг и той чоплеше душата ми непрестанно и не ми даваше покой. Но стисках яката и не се издавах пред хората. Знаем, че на тая работа лекът е един, но де го. Нямаше човек, който да ме спаси. Ни лекари, ни врачки, ни баячки. Мълчах и чаках развързката.

– Че от какво страдаше?

– Моята болест беше тежка, имах закъснели данъци. – Хайде бе, бае Вездесъщов, ти шегуваш ли се! Че това болест ли е? Кой си е платил данъците, че и ти?

– Хе, не знаеш ти, приятелю. Това ми тежеше като камък в бъбреците. Но какво да правя? Криза! Няма пари! С какво да се разплатя? И ти казвам, търпях и чаках развързката. И тя не се забави. Дойде бирникът в къщи и описа всичко. Аз чак тогава се стреснах, раздвижи ме неимоверно силата, разтичах се насам-натам, по банки, по роднини, продадохме някои бижута на жената, събрах пари, турнах ги в джоба. И точно преди два месеца, една прекрасна юнска сутрин бае ти Вездесъщов, горд и щастлив, се упъти към бирниците с натъпкани джобове. Рекох да ида по-рано, докато няма много народ. Влизам, намирам гишетото с моята буква. А на него вече трима-четирима стоят на купчина и се подпират от крак на крак. Заставах и аз. Гледам през главите, чиновникът преглежда някакви книжа. Гледа ги бавно, внимателно, после рови някакъв голям тефтер и пак гледа книжата. Мина цял час. По едно време изгубих търпение и се обадох кротичко:

– Моля, господин... Не последва никакъв отговор, никакво движение. Ще чакам, рекох. Те са ме чакали толкова време, нека и аз да почакам. Почаках още час. През това време се струпа на гишетото повечко народ и аз останах назад. Господинът почна да върши работа. Но ето че между нас се навря някаква весела личност и извика високо:

– Здравсти, нашия!

– О, здравсти – обади се чиновникът и се започна един приятелски

разговор. – Как си? – Добре. Ти как си? – И аз добре. Какво те носи насам? – Наминах да се видим. Много си надебелял. – Подобряло ми е, нали? Е, кога ще се видим, и т.н., и т.н. Ние, събраните данькоплатци, търпеливо слушахме тия хубави приятелски разговори и даже почнахме да сърадваме тия мили отношения. В това време часът стана дванадесет. Отидохме си за обед. Следобед застанах на гишето пръв и чаках до четири часа. Господинът не дойде. След четири часа някакъв друг господин ми каза да ида на другото гише. Отидох, пред него пълно с народ. До шест часа не се вредих. Отидох на другия ден. Историята се повтори. На третия ден заведението се препълни с народ. Едвам влязох. Ред не ми дойде. На четвъртия ден някаква опечалена вдовица ме накара да й пиша заявление. Пак пропуснах реда. На петия същата вдовица ме помоли да я водя при данъчния. Там от номер на номер – изгубих цял ден. На шестия се вредих до гишето, направих справка. Оказа се грешка. Данъкът на някакво друго лице, едноименник някой, по по-грешка вписан на мене. Тръгнах по справки. Давах заявления, ходих в общината, после пак в данъчното. После пак услуги на жалната вдовица и т.н., и т.н., брате мой, отидоха два месеца, та се не видоха. Първия месец прекарах тежко. Втория вече привикнах и си рекох: ето един случай да си каля волята – и устоях. Калих я, та стана челик. И благодарение на тая воля вчера можах най-после да се разплатя. На, и удостоверение си взех!

КРАЙ

© 1936 Елин Пелин

Набиране: Георги Величков
Източник: Словото

Публикация:

Елин Пелин. „Събрани съчинения в шест тома“, Том трети; „Български писател“, С. 1977. Под редакцията на Тодор Боров, Кръстьо Генов и Пеньо Русев.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/5393>]